

ENVIRONMENTAL SCANNING

APRIL 2023

External Environment

1

ตลาดคาร์บอนเครดิตในต่างประเทศ

2

ตลาดคาร์บอนเครดิตในประเทศไทย

3

ประเด็นสำคัญด้านภาครัฐ

4

ประเด็นสำคัญด้านภาคเอกชน

ตลาดคาร์บอนเครดิต

คาร์บอนเครดิต หมายถึง สิทธิที่เกิดจากการลดปริมาณการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ หรือก๊าซเรือนกระจกสู่สิ่งแวดล้อม อันเนื่องมาจากการที่บุคคลหรือองค์กรได้ดำเนินโครงการหรือมาตรการที่มีเป้าหมาย เพื่อลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ หรือก๊าซเรือนกระจกสู่สิ่งแวดล้อม ซึ่งสิทธิดังกล่าวนี้สามารถวัดปริมาณและสามารถนำไปซื้อขายในตลาดซื้อขายคาร์บอนเครดิตได้ กล่าวได้ว่า ก๊าซต่างๆ ที่ทำให้ปฏิกิริยาเรือนกระจก (จำนวนคาร์บอน) ที่แต่ละองค์กรสามารถลดได้ต่อปี และหากปล่อยคาร์บอนน้อยกว่าเกณฑ์ จะถูกตีราคาเป็นเงิน ก่อนจะถูกขายเป็นเครดิตให้กับองค์กรอื่นได้

ตลาดคาร์บอนเครดิต เป็นตัวกลางที่ถูกจัดตั้งขึ้นเพื่อเป้าหมายในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสู่สิ่งแวดล้อม โดยการนำสินค้าที่เรียกว่าคาร์บอนเครดิตมาทำการซื้อขายแลกเปลี่ยน ที่ทำให้เครื่องมือทางการตลาด (Market Mechanism) สำหรับการแก้ไขปัญหาการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสู่สิ่งแวดล้อมสามารถบรรลุผลได้จริง กล่าวคือ การจัดตั้งและดำเนินการตลาดคาร์บอนเครดิต ส่งผลให้มีการกำหนดราคาสินค้าบนพื้นฐานของการคำนึงถึงปริมาณการปล่อยมลภาวะสู่สิ่งแวดล้อม อีกทั้งยังช่วยให้เกิดการตระหนักและให้ความสำคัญกับต้นทุนทางสังคมที่เกิดจากการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ซึ่งประชาชนควรแบกต้นทุนเหล่านี้ด้วย ท้ายที่สุดแล้วตลาดคาร์บอนเครดิตเป็นจุดนัดพบระหว่างผู้ซื้อ ผู้ขาย ผู้ลงทุนหรือบุคคลอื่นๆ ที่มีเป้าหมายตรงกันด้านการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสู่สิ่งแวดล้อม

สถานการณ์ตลาดคาร์บอนเครดิตในต่างประเทศ

ประเทศที่มีปริมาณการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์มากที่สุดในโลก คือประเทศที่มีภาคธุรกิจอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ และมีประชากรจำนวนมาก โดย **5 อันดับแรก ได้แก่ จีน สหรัฐอเมริกา อินเดีย รัสเซีย และญี่ปุ่น ขณะที่ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 26 ของโลก** ที่ปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ประมาณ 256 ล้านตันต่อปี ซึ่งคิดเป็น 1% ของปริมาณก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ของทั้งโลกที่ถูกปล่อยออกมา

สำหรับตลาดคาร์บอนเครดิตทั่วโลกมีการเติบโตและขยายตัวสูงมาก เนื่องจากมีต้นทุนในการดำเนินการน้อยที่สุด และเป็นเครื่องมือในการลดการปล่อยก๊าซที่คุ้มค่าที่สุด โดยในปี ค.ศ. 2021 ทั่วโลกมีการใช้มาตรการนี้ถึง 45 ประเทศ อีกทั้งยังอยู่ระหว่างการดำเนินการอีกกว่า 65 ประเทศ โดยมีมูลค่าการซื้อขายคาร์บอนเครดิตสูงถึง 8.51 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐ

ขณะที่รายงานจากธนาคารโลก ระบุว่า ปี ค.ศ. 2022 ทั่วโลกมีตลาดคาร์บอนเครดิตเกิดขึ้นมากถึง 64 ตลาด มูลค่ารวมของการซื้อขายคาร์บอนเครดิตระหว่างกันเกือบ 6,700 ล้านดอลลาร์ ซึ่งปัจจุบันตลาดใหญ่ที่สุดในโลกมีอยู่ 4 แห่งใน 4 ประเทศ คือ สหภาพยุโรป จีน ออสเตรเลีย และแคนาดา โดยปี ค.ศ. 2021 มีมูลค่าตลาดประมาณ 1,000 ล้านดอลลาร์ต่อปี โดยรายงานของหน่วยวิจัยอีโคซิสเต็ม มาร์เก็ตเพลซ คาดการณ์ว่า ราคาการซื้อขายต่อ 1 เครดิต หรือ 1 เมตริกตัน อาจจะพุ่งสูงขึ้นถึง 88% หรือประมาณ 67 ดอลลาร์ต่อตัน เมื่อถึงปี ค.ศ. 2030

วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ (SO) ที่เกี่ยวข้อง

SO3 : ยกระดับผลประกอบการ ต่อยอดสู่ธุรกิจใหม่ มุ่งสู่การเปิดเสรีกิจการไฟฟ้า

SO4 : เป็นองค์กรไฟฟ้าชั้นนำ ตอบโจทย์ความท้าทายของประเทศ เพื่อความยั่งยืนของสังคมและสิ่งแวดล้อม

ผลกระทบต่อ กฟผ.

จากการเติบโตและขยายตัวสูงมากของตลาดคาร์บอนเครดิตทั่วโลก อันเนื่องมาจากเป้าหมายการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ถือเป็นโอกาสที่ดีของ กฟผ. ในการหันมาจัดทำคาร์บอนเครดิตเพื่อสร้างรายได้ที่ยั่งยืนควบคู่กับการดำเนินธุรกิจหลักในการจำหน่ายไฟฟ้า เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 หมายเหตุที่ 10 ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ และเพื่อให้สอดคล้องกับแผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. 2558-2593 ที่มีการเร่งผลักดันให้เกิดกลไกเพื่อสนับสนุนการเติบโตที่ปล่อยคาร์บอนต่ำในรูปแบบของมาตรการสร้างแรงจูงใจที่เหมาะสม โดยศึกษาความคุ้มค่าและประสิทธิภาพในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของมาตรการทางเลือกในรูปแบบต่างๆ ได้แก่ ภาษีคาร์บอน มาตรการด้านสิทธิประโยชน์ต่างๆ การจัดตั้งกองทุนคาร์บอนและการพัฒนาตลาดคาร์บอนที่ได้มาตรฐานและสามารถเชื่อมโยงกับตลาดคาร์บอนในต่างประเทศ

ตลาดคาร์บอนเครดิตไทย...โอกาสของภาคธุรกิจ

ศูนย์วิจัยกสิกรไทยมีบทวิเคราะห์เกี่ยวกับตลาดคาร์บอนเครดิตในประเทศไทย ในหัวข้อ “ตลาดคาร์บอนเครดิตไทย...โอกาสของภาคธุรกิจ” ซึ่งสามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

ความสำคัญของโครงการซื้อขายคาร์บอนเครดิต

ปัจจุบันกลไกการได้มาซึ่งคาร์บอนเครดิตของประเทศไทยจะมีการดำเนินการผ่านการจัดทำโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจ (Thailand Voluntary Emission Reduction Program) หรือโครงการ T-VER ที่พัฒนาโดยองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (อบก.) ซึ่งคาร์บอนเครดิตที่ได้จากการดำเนินโครงการสามารถนำไปใช้ชดเชยการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของตนเอง (Carbon Offsetting) หรือขายคาร์บอนเครดิตให้แก่ผู้ที่ต้องการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกแต่ไม่สามารถดำเนินการได้ด้วยเหตุผลต่างๆ ได้ เช่น ต้นทุนการดำเนินการ ความพร้อมด้านเทคโนโลยี ระยะเวลาลงทุนเพื่อเปลี่ยนผ่านเป็นธุรกิจคาร์บอนต่ำ เป็นต้น

สถานการณ์ตลาดคาร์บอนเครดิตไทย เป็นโอกาสแก่ภาคธุรกิจ

จากมูลค่าและปริมาณการซื้อขายคาร์บอนเครดิตที่เพิ่มขึ้นอย่างมากในช่วงที่ผ่านมา ประกอบกับปริมาณการซื้อขายคาร์บอนเครดิตยังคงอยู่ในระดับต่ำเทียบกับปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เกิดขึ้น และปริมาณการให้การรับรองคาร์บอนเครดิตในโครงการ T-VER รวมทั้งการตั้งเป้าหมายการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของภาคธุรกิจที่ประกาศเป้าหมายที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น สะท้อนถึงแนวโน้มการตื่นตัวของภาคธุรกิจที่ให้ความสำคัญต่อการชดเชยการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และสะท้อนโอกาสการซื้อขายคาร์บอนเครดิตในตลาดเพื่อมาชดเชย

ตลาดคาร์บอนเครดิตไทย...โอกาสของภาคธุรกิจ

ปัจจุบันถือว่าธุรกิจไทยค่อนข้างมีความได้เปรียบด้านการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ด้วยเหตุผลดังนี้

1. ราคาคาร์บอนเครดิตอยู่ในระดับต่ำ

ตลาดคาร์บอนเครดิตของไทยมีการซื้อขายคาร์บอนเครดิตด้วยราคาที่อยู่ในระดับต่ำเมื่อเทียบกับราคาในตลาดโลก ส่วนหนึ่งเนื่องจากไทยยังไม่มีนโยบายที่มีการบังคับปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเหมือนในต่างประเทศ สะท้อนโอกาสของภาคธุรกิจและอุตสาหกรรมที่มีต้นทุนสูงในการจัดหาเทคโนโลยีใหม่ๆ หรือธุรกิจไทยที่ต้องการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของตนเองสามารถลดขายคาร์บอนเครดิตด้วยต้นทุนที่ต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับตลาดประเทศอื่นๆ

2. มาตรฐานคาร์บอนเครดิตของประเทศไทยเชื่อมโยงกับมาตรฐานสากล

ที่ผ่านมาคาร์บอนเครดิตที่ได้รับการรับรองจากโครงการ T-VER เป็นมาตรฐานที่สามารถใช้ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้เฉพาะในประเทศไทย แต่ปัจจุบัน อบก. ได้เชื่อมโยงมาตรฐานคาร์บอนเครดิตในโครงการ T-VER กับมาตรฐาน Verified Carbon Standard (VCS) ของ Verra ซึ่งเป็นกลไกลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจระดับสากลที่มีส่วนแบ่งตลาดใหญ่ที่สุดในโลก ซึ่งจะช่วยคาร์บอนเครดิตที่ได้รับจากการดำเนินโครงการ T-VER ของประเทศไทยมีความสอดคล้องและเทียบเท่ากับมาตรฐานสากล อีกทั้งยังสามารถเข้าสู่การซื้อขายคาร์บอนเครดิตกับต่างประเทศภายใต้มาตรฐาน VCS ได้ ดังนั้นแนวโน้มราคาคาร์บอนเครดิตจากโครงการ T-VER จะสูงขึ้นตามความต้องการในตลาดโลก

ตลาดคาร์บอนเครดิตไทย...โอกาสของภาคธุรกิจ

3. บรรยากาศตลาดคาร์บอนเครดิตที่ดีจากความร่วมมือของภาคเอกชนของไทย

ที่ผ่านมาภาคธุรกิจของไทยได้มีการรวมกลุ่มกันเพื่อแลกเปลี่ยนข่าวสาร และผลักดันในการเกิดการดำเนินการเพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเพื่อเป็นช่องทางในการเจรจาเพื่อตกลงซื้อขายคาร์บอนเครดิต เช่น การจัดตั้งเครือข่ายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งประเทศไทย (Thailand Climate Change Network: TCCN) การจัดตั้งสมาคมพลังงานหมุนเวียนไทย (RE100 Thailand Club) ที่มีจุดประสงค์เพื่อสร้างบรรยากาศให้เกิดการเปลี่ยนผ่านไปใช้พลังงานหมุนเวียนแบบ 100% โดยมีเหตุผลมาจากการที่กลไกตลาดคาร์บอนเครดิตของไทยมีรูปแบบในลักษณะเป็นภาคสมัครใจ ดังนั้น ความร่วมมือของภาคธุรกิจไทยเหล่านี้จึงเป็นส่วนสำคัญอย่างมากที่ช่วยพัฒนาและสร้างบรรยากาศการซื้อขายในตลาดคาร์บอนเครดิต ที่ผ่านมา และเพื่อให้ภาคธุรกิจไทยพร้อมรับมือการบังคับใช้มาตรการด้านสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศคู่ค้าได้ในอนาคต

4. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการซื้อขายคาร์บอนเครดิต และ Carbon Tracking เพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

ปัจจุบันสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (ส.อ.ท.) ได้พัฒนาแพลตฟอร์มเพื่อการซื้อขายพลังงานสะอาด และคาร์บอนเครดิต (FTIX) เพื่อเป็นศูนย์กลางในการซื้อขายคาร์บอนเครดิตที่เชื่อมโยงกับฐานข้อมูลของ อบก. ซึ่งจะช่วยเพิ่มความสะดวก ลดความยุ่งยากให้แก่ภาคธุรกิจซึ่งเดิมต้องเจรจาซื้อขายกับธุรกิจที่มีคาร์บอนเครดิตส่วนเกินแบบทำการตกลงราคาและปริมาณที่จะซื้อขายกันเองในระบบทวิภาค (over-the-counter) พร้อมทั้งรองรับการซื้อขายใบรับรองการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียน (REC) ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

ตลาดคาร์บอนเครดิตไทยกับความท้าทายสำคัญที่มองข้ามไม่ได้

ศูนย์วิจัยเศรษฐกิจและธุรกิจ Economic Intelligence Center (EIC) ธนาคารไทยพาณิชย์ ได้วิเคราะห์เกี่ยวกับตลาดคาร์บอนเครดิตในประเทศไทยไว้เช่นเดียวกัน โดยได้มีบทวิเคราะห์ชื่อว่า “ตลาดคาร์บอนเครดิตไทยกับความท้าทายสำคัญที่มองข้ามไม่ได้” สามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

ภายใต้กระแสที่มาแรงของตลาดคาร์บอนเครดิตไทย ซึ่งเป็นตลาดคาร์บอนเครดิตภาคสมัครใจ (Voluntary Carbon Market) ยังมีความเสี่ยงของตลาดที่ต้องเผชิญในหลายประการ ก่อนที่ผู้ลงทุนจะทำการซื้อ/ขายคาร์บอนเครดิต โดยมีความเสี่ยงทั้งทางด้านอุปสงค์ อุปทาน ราคา เป็นต้น

ความเสี่ยงทางด้านอุปสงค์ จากความไม่แน่นอน อันเนื่องมาจากคาร์บอนเครดิตที่มีลักษณะเป็นภาคสมัครใจไม่ใช่ทางเลือกแรก ที่ผู้ซื้อใช้ และผู้ประกอบการส่วนใหญ่ มุ่งเน้นในด้านการดำเนินโครงการลดการปล่อยคาร์บอนก่อน

ความเสี่ยงทางด้านอุปทาน อันเนื่องมาจากตลาดคาร์บอนเครดิตของไทยเป็นไปในลักษณะที่เหมาะสมกับผู้ลงทุนรายใหญ่มากกว่าผู้ลงทุนรายย่อย และยังมีความไม่แน่นอน ความไม่สม่ำเสมอของปริมาณการซื้อขาย ประกอบกับตลาดยังอยู่ในช่วงการพัฒนา จึงทำให้การซื้อขายเป็นไปในลักษณะผู้ซื้อ และผู้ขายตกลงกันเอง

ความเสี่ยงทางด้านราคา เนื่องจากตลาดยังอยู่ในช่วงการพัฒนาไม่มีกฎระเบียบที่ชัดเจน เช่น และตลาดคาร์บอนไทย ยังไม่มีระบบในการรักษาเสถียรภาพของ Demand และ Supply ดังนั้น ความผันผวนด้านราคา หรือโอกาสที่ราคาคาร์บอนจะตกต่ำ จึงมีความเป็นไปได้

ผู้มีความสนใจในการซื้อขายคาร์บอนเครดิต ควรศึกษาข้อมูลประกอบการลงทุนด้านคาร์บอนเครดิตด้วยวิธีต่างๆ และเทคโนโลยีใหม่ที่กำลังก้าวขึ้นมามีบทบาทในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกมากขึ้น พร้อมกับมองหาทางเลือกอื่นเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายของการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก Net zero ที่ยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ (SO) ที่เกี่ยวข้อง

SO3 : ยกระดับผลประกอบการ ต่อยอดสู่ธุรกิจใหม่ มุ่งสู่การเปิดเสรีกิจการไฟฟ้า

SO4 : เป็นองค์กรไฟฟ้าชั้นนำ ตอบโจทย์ความท้าทายของประเทศ เพื่อความยั่งยืนของสังคมและสิ่งแวดล้อม

ผลกระทบต่อ กฟผ.

จากบทวิเคราะห์เกี่ยวกับตลาดคาร์บอนเครดิตในประเทศไทยของศูนย์วิจัยกสิกรไทยและศูนย์วิจัยเศรษฐกิจและธุรกิจ Economic Intelligence Center (EIC) ธนาคารไทยพาณิชย์ ได้บ่งบอกถึงความได้เปรียบ และความเสี่ยงของตลาดคาร์บอนเครดิตไทย ดังนั้น กฟผ. จึงควรศึกษาข้อมูลประกอบการลงทุนด้านคาร์บอนเครดิต รวมถึงการศึกษาเกี่ยวกับเทคโนโลยีใหม่ที่กำลังมีบทบาทในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เพื่อเตรียมความพร้อมในการหารายได้จากการขายคาร์บอนเครดิตและรายได้จากการพัฒนานวัตกรรมด้านพลังงานสะอาด หรืออาจคำนวณความคุ้มค่าในการซื้อคาร์บอนเครดิต เมื่อเปรียบเทียบกับการลงทุนเพื่อลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกขององค์กรเอง

แหล่งที่มา

องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก
(องค์การมหาชน)
27 เม.ย. 2566

ประเด็นสำคัญ

- องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) หรือ TGO ได้ดำเนินโครงการจัดตั้งเครือข่ายคาร์บอนนิวทรัลประเทศไทย (Thailand Carbon Neutral Network : TCNN) เพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคท้องถิ่น หรือชุมชน ในการยกระดับการลดก๊าซเรือนกระจก ทั้งนี้ ผู้อำนวยการองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก กล่าวว่า TGO เป็นองค์กรส่งเสริมและต่อต้านการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในทุกรูปแบบ จากองค์กรธุรกิจ ภาครัฐ และเมือง ผ่านกลไกการประเมินการปล่อย ในลักษณะต่างๆ เพื่อให้ทราบถึงปริมาณที่แต่ละภาคส่วนมีส่วนร่วมในการทำให้โลกร้อนขึ้น สอดรับกับนโยบายของภาครัฐ หรือข้อกำหนดจากสากล และยังส่งเสริมให้เกิดโครงการ ลด ละ กักเก็บ ก๊าซเรือนกระจก โดยเป็นผู้ประเมินผลลัพธ์ได้อย่างถูกต้องและน่าเชื่อถือ ซึ่งได้แก่ โครงการคาร์บอนเครดิต T-VER นอกจากนี้ เรายังส่งเสริมให้สามารถใช้กลไกตลาดแลกเปลี่ยน (Offset) คาร์บอนเครดิต เพื่อใช้ลดคาร์บอนฟุตพริ้นท์ตามมาตรฐานสากลอีกด้วย TGO ได้มีการพัฒนาระเบียบวิธีการตรวจวัด รายงาน และทวนสอบ (Measurement, Reporting and Verification: MRV) ของกลไกการรับรองคาร์บอนเครดิตและคาร์บอนฟุตพริ้นท์ ซึ่งมีมาตรฐานเทียบเท่าสากล โดยกระบวนการทวนสอบต้องผ่านผู้ประเมินภายนอก หรือ Third party ที่ดำเนินการ ด้วยความเป็นกลาง มีมาตรฐานการทำงานอย่างเป็นระบบสอดคล้องตามมาตรฐานการรับรองระบบงาน (ISO 14065) และผ่านการอนุมัติจากคณะกรรมการ TGO ซึ่งมีองค์ประกอบของภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคการศึกษา และหน่วยงาน อิสระ ดังนั้น จึงเป็นส่วนสำคัญที่แสดงถึงความน่าเชื่อถือ โปร่งใส ตรวจสอบได้

วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ (SO) ที่เกี่ยวข้อง

SO3 : ยกระดับผลประกอบการ ต่อยอดสู่ธุรกิจใหม่ มุ่งสู่การเปิดเสรีกิจการไฟฟ้า

SO4 : เป็นองค์กรไฟฟ้าชั้นนำ ตอบโจทย์ความท้าทายของประเทศ เพื่อความยั่งยืนของสังคมและสิ่งแวดล้อม

ผลกระทบต่อ กฟผ.

องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) (TGO) เป็นหน่วยงานภายใต้การกำกับดูแลของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีการดำเนินงานเกี่ยวกับส่งเสริมการพัฒนาโครงการและการตลาดซื้อขายปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ได้รับการรับรอง ดังนั้น หาก กฟผ. จะดำเนินการเกี่ยวกับการซื้อขายคาร์บอนเครดิต จึงควรศึกษาจากแหล่งข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือ เช่น ข้อมูลจาก TGO

ทั้งนี้ เมื่อ TGO มีการส่งเสริมให้สามารถใช้กลไกตลาดแลกเปลี่ยน (Offset) คาร์บอนเครดิต จึงเป็นโอกาสในการดำเนินงานด้านคาร์บอนเครดิตของ กฟผ. เพื่อสร้างรายได้ และบรรลุเป้าหมายลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

แหล่งที่มา

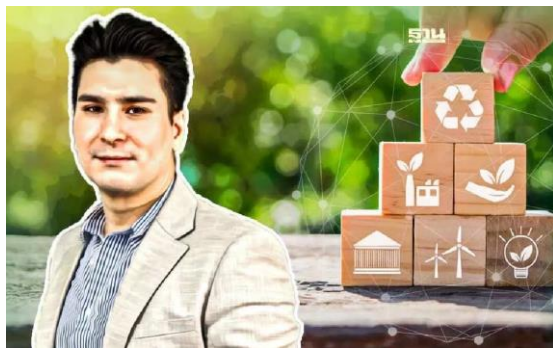
ประเด็นสำคัญ

ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)
5 เม.ย. 2566

- ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ได้ลงนามบันทึกข้อตกลงกับ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และ บริษัท PTT International Trading Pte Ltd ประเทศสิงคโปร์ (PTTT ถือหุ้น 100% โดย ปตท.) ในการเข้าทำสัญญาอนุพันธ์ป้องกันความเสี่ยงเชื่อมโยงคาร์บอนเครดิต หรือ Carbon Credit Linked Derivatives ซึ่งนับเป็นนวัตกรรมใหม่ของตลาดทุนไทย ที่ธนาคารออกแบบและพัฒนาเพื่อตอบสนองความต้องการด้านการบริหารความเสี่ยงทางการเงินของ ปตท. รวมถึงเป็นการส่งเสริมเป้าหมายการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของทั้งสองบริษัท นอกจากนี้ ยังช่วยพัฒนาตลาดการซื้อขายคาร์บอนเครดิตระหว่างองค์กรในประเทศ โดย PTTT ประเทศสิงคโปร์ จะทำหน้าที่เป็นผู้จัดหาคาร์บอนเครดิตที่มีมาตรฐานให้เพื่อใช้สำหรับลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในกิจกรรมต่างๆ ในอนาคต นอกจากนี้ ข้อตกลงยังครอบคลุมถึงการบรรลุเป้าหมายด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และธรรมาภิบาล (ESG) ของ ปตท.

บริษัทเวฟ เอ็นเตอร์เทนเมนต์ จำกัด
(มหาชน)
28 เม.ย. 2566

- บริษัท เวฟ เอ็นเตอร์เทนเมนต์ จำกัด (มหาชน) (WAVE) ถือเป็นภาคเอกชนที่เข้ามาสู่ตลาดผู้ให้บริการด้านคาร์บอนเครดิตครบวงจร ให้คำปรึกษาทั้งผู้ซื้อและผู้ขาย เป็นผู้พัฒนาโครงการและจัดหาคาร์บอนเครดิต จากพลังงานสะอาดและพลังงานอื่นๆ ทั้งนี้ ธุรกิจใหม่ของบริษัท คือ Wave BCG ถือเป็น S-curve ใหม่ของบริษัท ให้บริการด้านการเป็นที่ปรึกษาสำหรับผู้ซื้อและผู้ขาย Carbon Credits จัดหาและบริหาร Climate Project สนับสนุนการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของบริษัท สนับสนุนการขึ้นทะเบียน Carbon Credits การตรวจสอบการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของบริษัท การจัดหา Carbon Credit ให้องค์กรในไทยและ SEA รวมถึงการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีด้าน Climate Tech Sustainability Tech บริษัทวางเป้าหมายเป็นผู้นำการถือครองคาร์บอนเครดิตในปริมาณที่สูงที่สุดอันดับ 3 และวางเป้าสูงสุดในประเทศไทย และในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในอนาคต ภายในปี 2566 คาดว่าจะถือครองคาร์บอนเครดิตและ REC (Renewable Energy Certificate) หรือใบรับรองการผลิตพลังงานหมุนเวียน เพิ่มขึ้นเป็น 3 ล้านตันคาร์บอน และภายในปี 2567 เพิ่มขึ้นเป็น 4.33 ล้านตันคาร์บอน

วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ (SO) ที่เกี่ยวข้อง

SO3 : ยกระดับผลประกอบการ ต่อยอดสู่ธุรกิจใหม่ มุ่งสู่การเปิดเสรีกิจการไฟฟ้า

SO4 : เป็นองค์กรไฟฟ้าชั้นนำ ตอบโจทย์ความท้าทายของประเทศ เพื่อความยั่งยืนของสังคมและสิ่งแวดล้อม

ผลกระทบต่อ กฟผ.

จากการดำเนินงานของภาคเอกชนเกี่ยวกับคาร์บอนเครดิต เพื่อบรรลุเป้าหมายลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก กฟผ. ควรดำเนินการดังนี้

1. กฟผ. ได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์ กฟผ. พ.ศ. 2566-2570 ในส่วนของ Business Model Canvas ของ กฟผ. ปี พ.ศ. 2580 ด้านการเงินรายได้หลักมาจากรายได้ดำเนินงานจากการจำหน่ายไฟฟ้า เงินปันผลจากบริษัทในเครือ รายได้จากการวางบทบาทการเป็น Market Operator รายได้จากการบริหารจัดการโครงข่ายไฟฟ้า รายได้การวางระบบเพื่อสนับสนุนการแลกเปลี่ยนพลังงานภายในพื้นที่ต่างๆ และเพิ่มเติมรายได้ในส่วนของความยั่งยืน ได้แก่ รายได้จากการขายคาร์บอนเครดิตและรายได้จากการพัฒนานวัตกรรมด้านพลังงานสะอาด หรือนวัตกรรมเพื่อเพิ่ม Eco-Efficiency

2. กฟผ. ควรศึกษาแนวทางการดำเนินงานด้าน Green Tariff/ Green Tech Fund เพื่อเตรียมพร้อมความรู้การซื้อขายในตลาดคาร์บอนเครดิตในการเป็นธุรกิจใหม่ในอนาคตของ กฟผ.

Internal Environment

5

การจำหน่ายไฟฟ้า

6

SAIFI / SAIDI / LOSS

7

จำนวนสถานีไฟฟ้า

8

ด้านบุคลากร

9

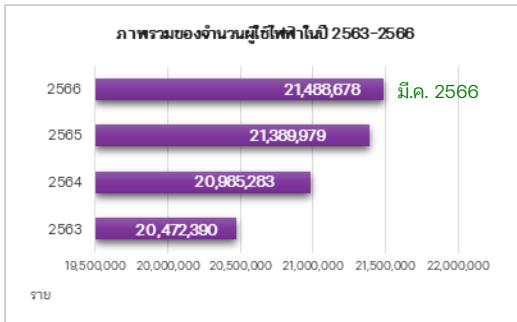
ด้านการเงิน

Vision: "ขับเคลื่อนองค์กร ผสานความร่วมมือ มุ่งสู่ความทันสมัยและยั่งยืน"

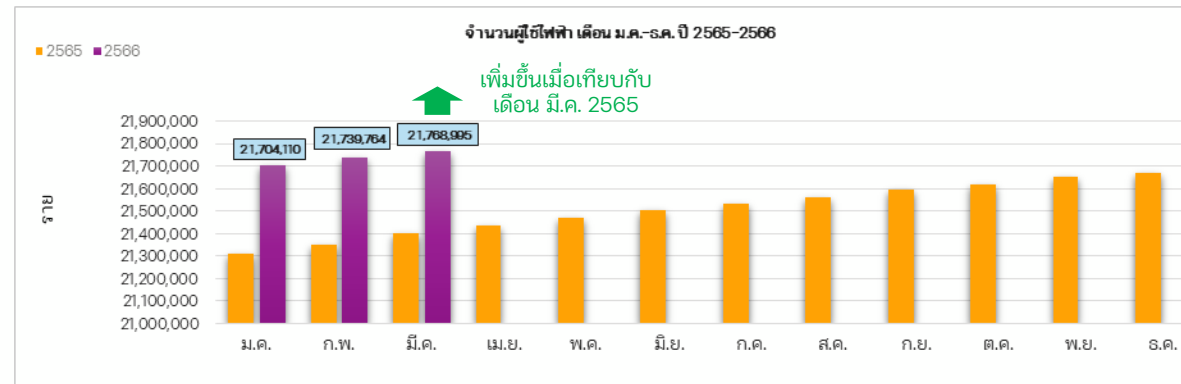
Motto: "Be Fast, Be Smart สวดเร็ว จับไว"

Internal Environment

การจำหน่ายไฟฟ้า

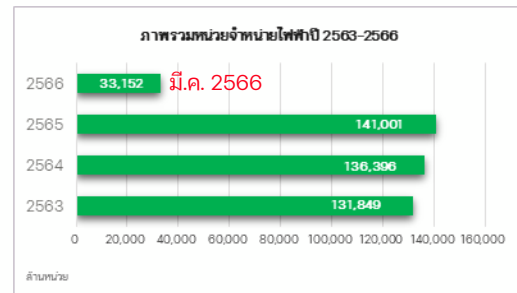

หมายเหตุ : ไม่รวมจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าไม่คิดมูลค่า

วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง

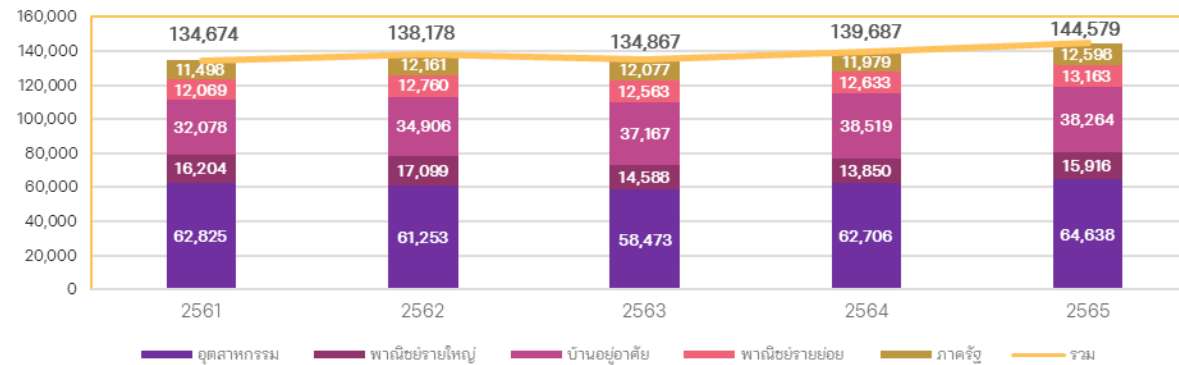
SO2 พัฒนาระบบจำหน่ายที่มีประสิทธิภาพ เชื่อถือได้ และยกระดับสู่โครงข่ายอัจฉริยะ (Smart Grid) เพื่อเป็นผู้นำระบบไฟฟ้า ตอบสนองความพึงพอใจแก่ลูกค้า และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

หมายเหตุ : ไม่รวมหน่วยจำหน่ายไฟฟ้าไม่คิดมูลค่า

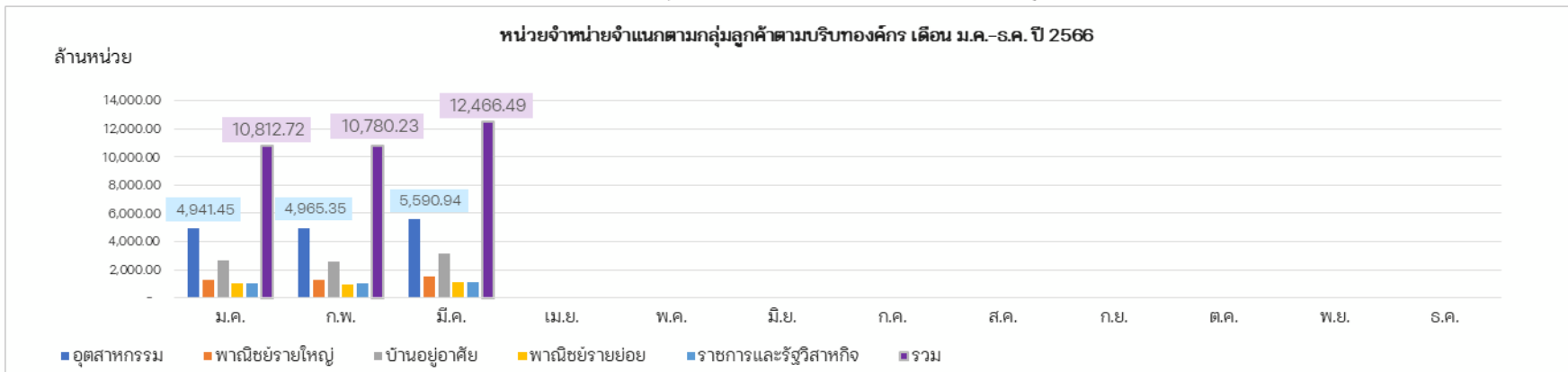
ล้านหน่วย

หน่วยจำหน่ายจำแนกตามกลุ่มลูกค้าตามบริบทองค์กร ปี 2561-2565

การวิเคราะห์

ในเดือน มี.ค. 2566 กฟภ. มีจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า และหน่วยจำหน่ายไฟฟ้าเพิ่มขึ้นจาก ปี 2565 ในช่วงเวลาเดียวกัน โดยมีจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า 21,768,995 ราย และมีหน่วยจำหน่ายทั้งสิ้น 12,466.49 ล้านหน่วย หดตัวร้อยละ 2.23 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า จากการส่งออกที่ชะลอตัวตามสภาพเศรษฐกิจของประเทศ คู่ค้าหลักจากภาวะการเงินที่ตึงตัวทำให้เศรษฐกิจโลกยังคงซบเซา รวมทั้งการทยอยปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ย และการเข้มงวดต่อการปล่อยสินเชื่อของสถาบันการเงินที่สร้างความกังวลต่อผู้ที่ต้องการหมุนเวียนทางการเงินและกลุ่มมีภาระทางการเงินที่ยังไม่ฟื้นตัว

ข้อมูล: กองเศรษฐกิจพลังงานไฟฟ้า (กศพ.) สถานะ เดือน มี.ค. 2566

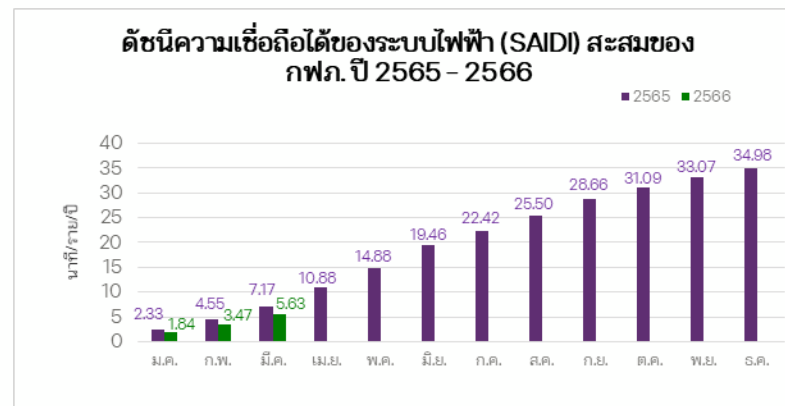
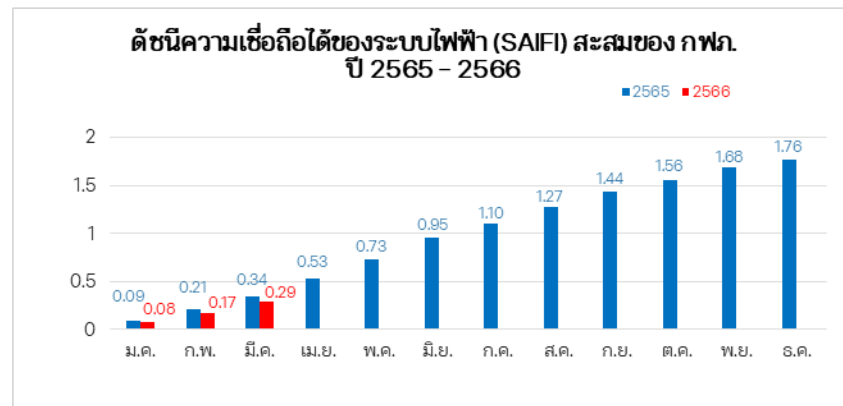
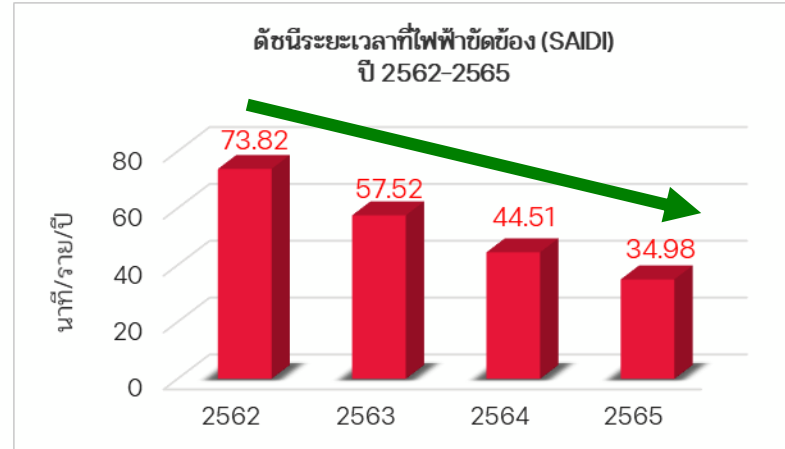
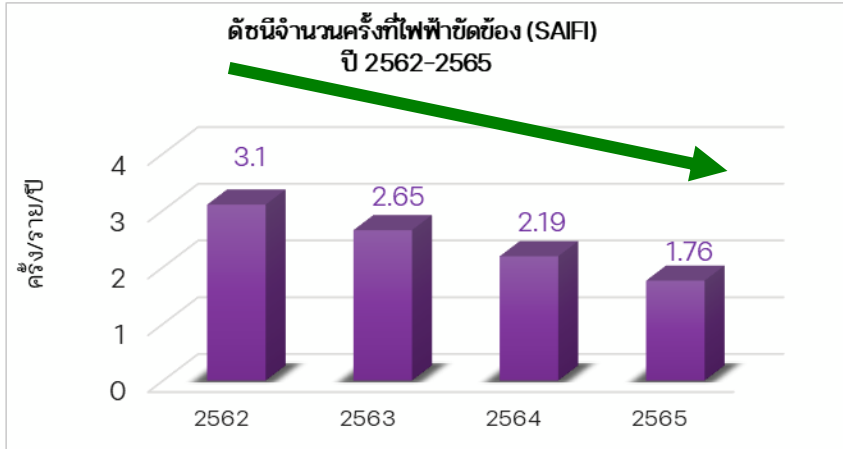
วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง

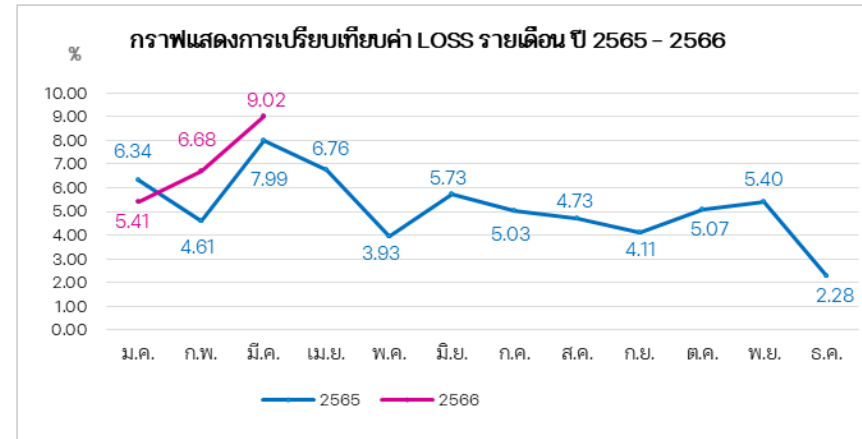
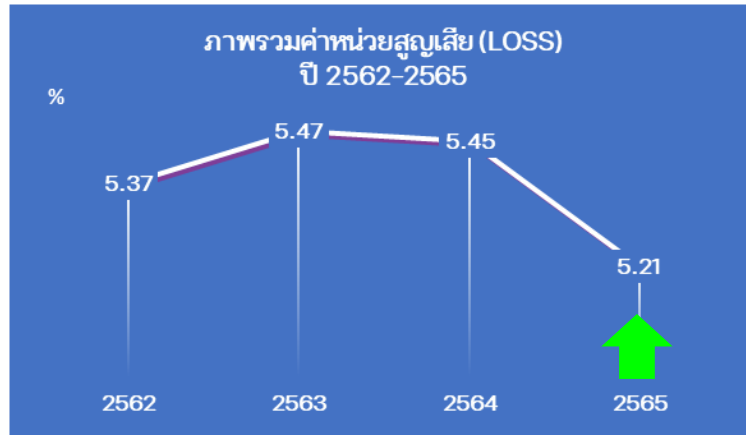
SO2 พัฒนาระบบจำหน่ายที่มีประสิทธิภาพ เชื่อถือได้ และยกระดับโครงข่ายอัจฉริยะ (Smart Grid) เพื่อเป็น ผู้นำระบบไฟฟ้า ตอบสนองความพึงพอใจลูกค้า และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

การวิเคราะห์

ปี 2562-2565 ค่าดัชนีจำนวนครั้งที่ไฟฟ้าขัดข้อง (SAIFI) และค่าดัชนีระยะเวลาที่ไฟฟ้าขัดข้อง (SAIDI) ของ กฟภ. มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยในเดือน มี.ค. 2566 กฟภ. มีค่า SAIFI สะสม เท่ากับ 0.29 ครั้ง/ราย/ปี และมีค่า SAIDI สะสม เท่ากับ 5.63 นาที/ราย/ปี ซึ่งน้อยกว่าช่วงเวลา เดียวกันในปี 2565

ทั้งนี้ เดือน ม.ค.-มี.ค. 66 กฟภ. มีค่า SAIFI ของนิคมอุตสาหกรรม เท่ากับ 0.080 ครั้ง/ราย/ปี และมีค่า SAIDI ของนิคมอุตสาหกรรม เท่ากับ 0.520 นาที/ราย/ปี ซึ่งดีกว่าค่าเป้าหมายระดับ 5 เดือน ม.ค.-มี.ค. 2566 ที่กำหนดไว้ที่ 0.082 ครั้ง/ ราย/ปี และ 1.639 นาที/ราย/ปี ตามลำดับ

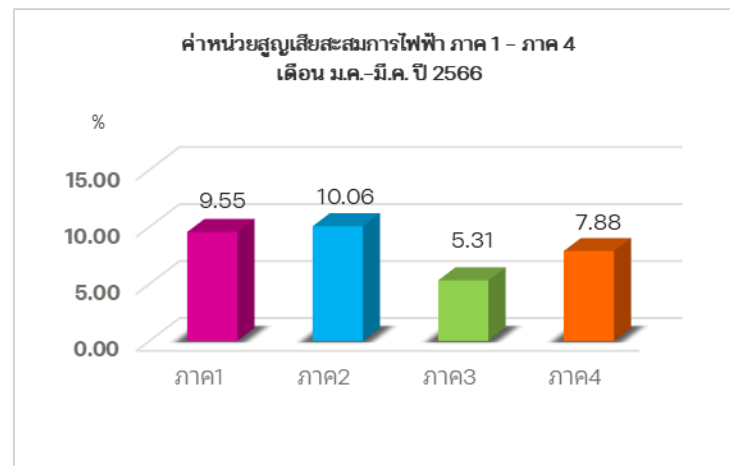
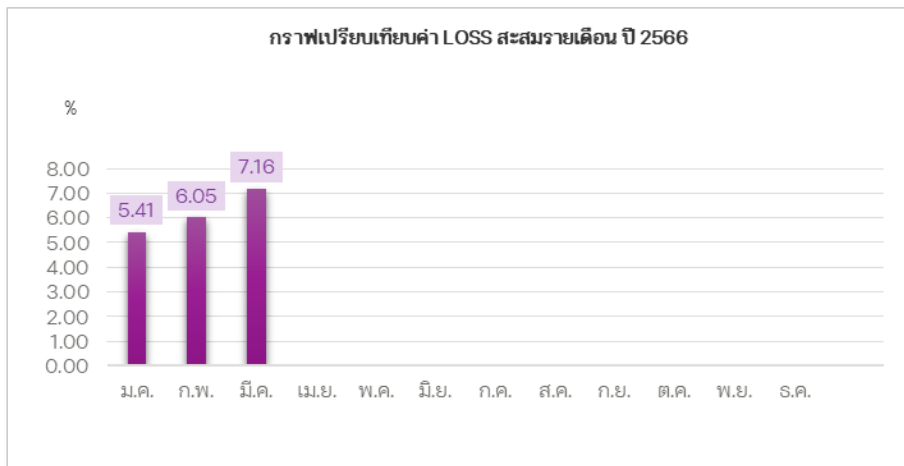

วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง

SO2 พัฒนาระบบจำหน่ายที่มีประสิทธิภาพ เชื่อถือได้ และยกระดับสู่โครงข่ายอัจฉริยะ (Smart Grid) เพื่อเป็น ผู้นำระบบไฟฟ้า ตอบสนองความพึงพอใจแก่ลูกค้า และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

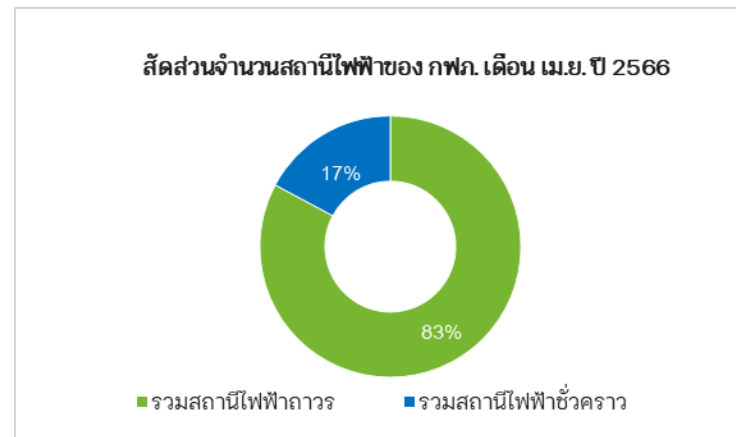
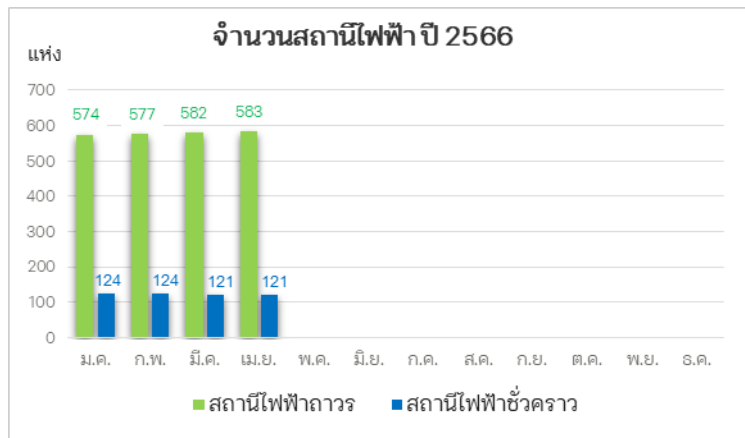
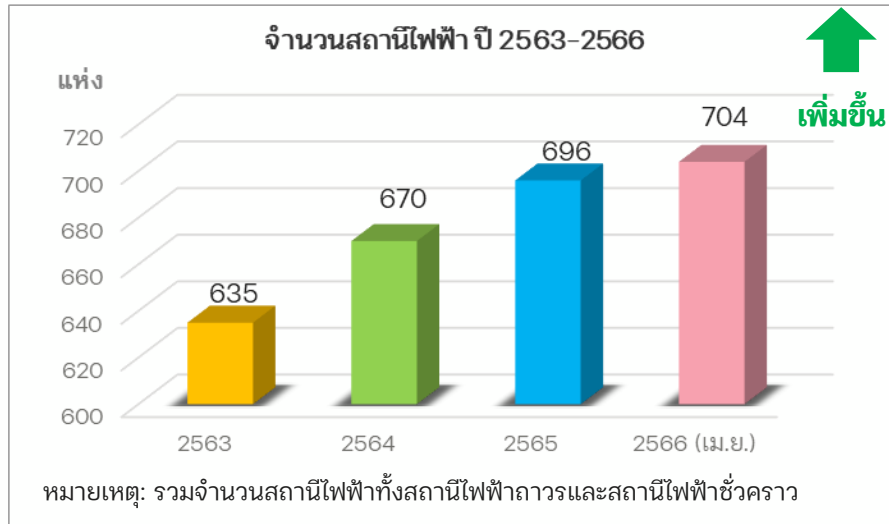
การวิเคราะห์

ค่า LOSS สะสมเดือน ม.ค.-มี.ค. 2566 เท่ากับ ร้อยละ 7.16 และค่า LOSS เดือน มี.ค. 2566 มีค่าเท่ากับ ร้อยละ 9.02 ซึ่งหน่วยสูญเสียเพิ่มขึ้นจากเดือนที่แล้ว เนื่องจากด้านหน่วยซื้อและหน่วยจำหน่ายมีค่าเพิ่มขึ้น จากสภาพอากาศที่ร้อนจัดหลายพื้นที่ แต่มีค่าลดลงจาก ปีที่แล้วจากการชะลอตัวของภาคการผลิตในหลายๆ อุตสาหกรรม ภาวะเงินเฟ้อ และผลกระทบจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก

Internal Environment

จำนวนสถานีไฟฟ้า

วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง

SO2 พัฒนาระบบจำหน่ายที่มีประสิทธิภาพ เชื่อถือได้และยกระดับสู่โครงข่ายอัจฉริยะ (Smart Grid) เพื่อเป็นผู้นำระบบไฟฟ้า ตอบสนองความพึงพอใจแก่ลูกค้าและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

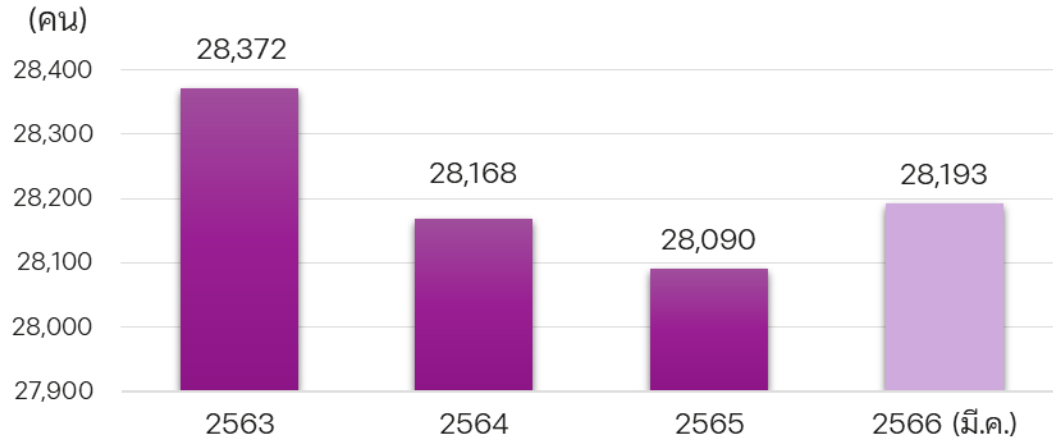
การวิเคราะห์

ในเดือน เม.ย. 2566 กฟภ. มีสถานีไฟฟ้า 704 แห่ง เป็นสถานีไฟฟ้าถาวร 583 แห่ง และ สถานีไฟฟ้าชั่วคราว 121 แห่ง แสดงให้เห็นว่า กฟภ. ให้ความสำคัญกับการเพิ่มขีดความสามารถระบบจำหน่ายไฟฟ้าที่มีประสิทธิภาพและทั่วถึง โดยพัฒนาระบบส่งและก่อสร้างสถานีไฟฟ้า เพื่อให้สามารถจ่ายไฟฟ้าได้อย่างเพียงพอ สามารถรองรับความต้องการใช้ไฟฟ้า ความมั่นคงและความเชื่อถือได้ของระบบไฟฟ้าได้มากขึ้น และลดปัญหาในการปฏิบัติการบำรุงรักษา

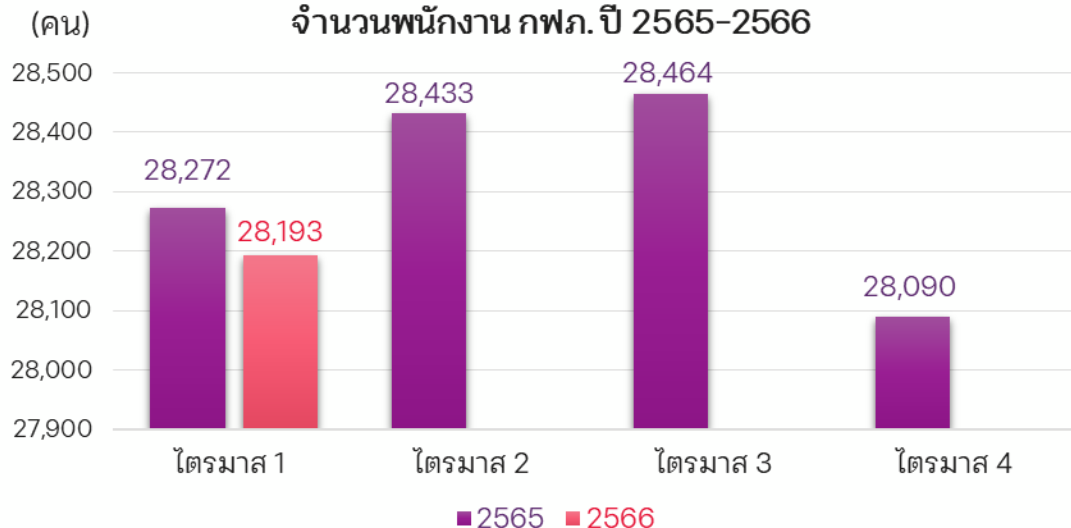
Internal Environment

ด้านบุคลากร

จำนวนพนักงาน กฟภ. ปี 2563-2566

จำนวนพนักงาน กฟภ. ปี 2565-2566

ข้อมูล: กองบริหารงานบุคคล (กงบ.) เดือน มี.ค. 2566

วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง

SO1 ยกระดับการบริหารจัดการระดับสากลด้วยดิจิทัลและนวัตกรรม โดยมีทุนมนุษย์เป็นแกนขับเคลื่อนสำคัญ

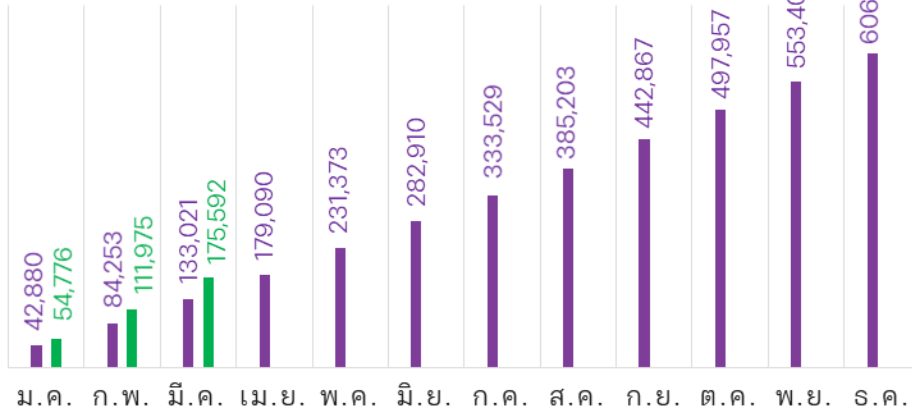
การวิเคราะห์

ในเดือนมีนาคม 2566 กฟภ. มีจำนวนพนักงาน 28,193 คน ลดลงจากปีก่อนหน้าในช่วงเวลาเดียวกัน คิดเป็นร้อยละ 0.28 ทั้งนี้ ภาพรวมของจำนวนพนักงาน กฟภ. ในปี 2563-2565 มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง จาก 28,372 คน ในปี 2563 เป็น 28,090 คน ในปี 2565 โดยลดลงคิดเป็นร้อยละ 0.99

รายได้รวมของ กฟผ. ปี 2565-2566

ล้านบาท

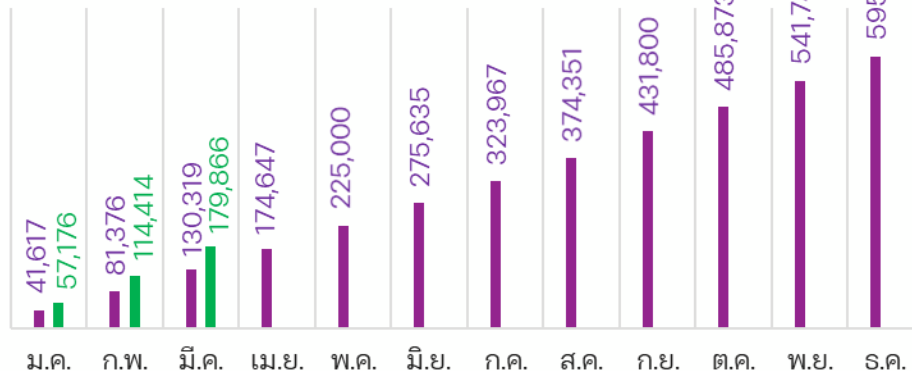
■ ปี 2565 ■ ปี 2566

รายจ่ายรวมของ กฟผ. ปี 2565-2566

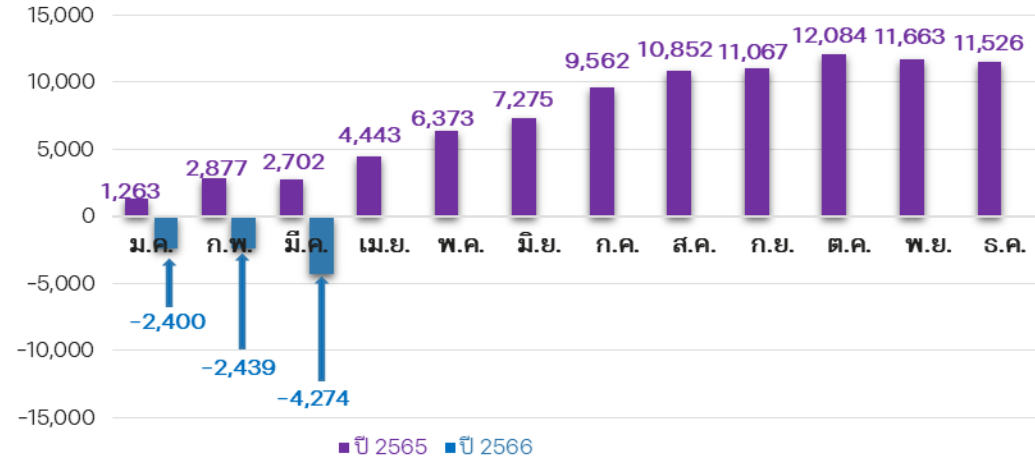
ล้านบาท

■ ปี 2565 ■ ปี 2566

กำไรสุทธิ/ขาดทุนสุทธิของ กฟผ. ปี 2565 และ ปี 2566

ล้านบาท

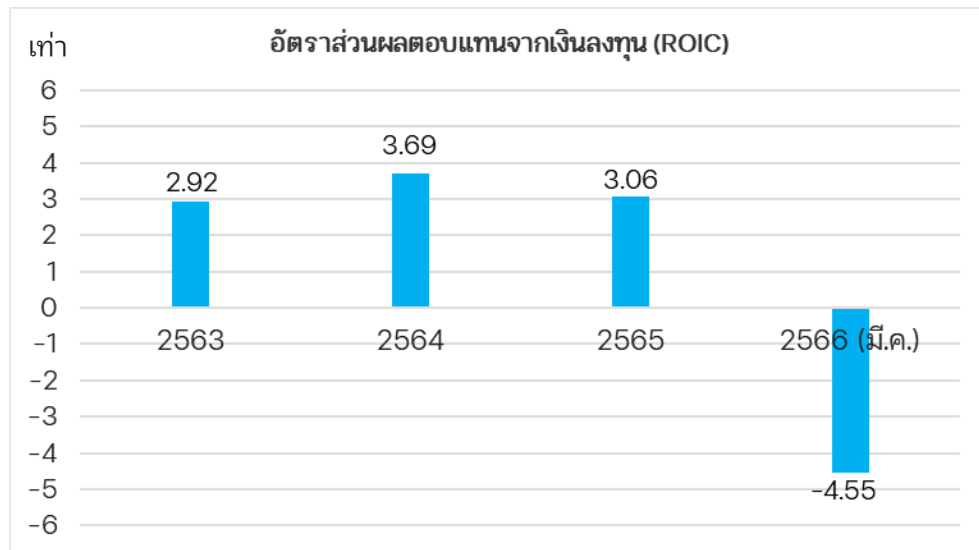
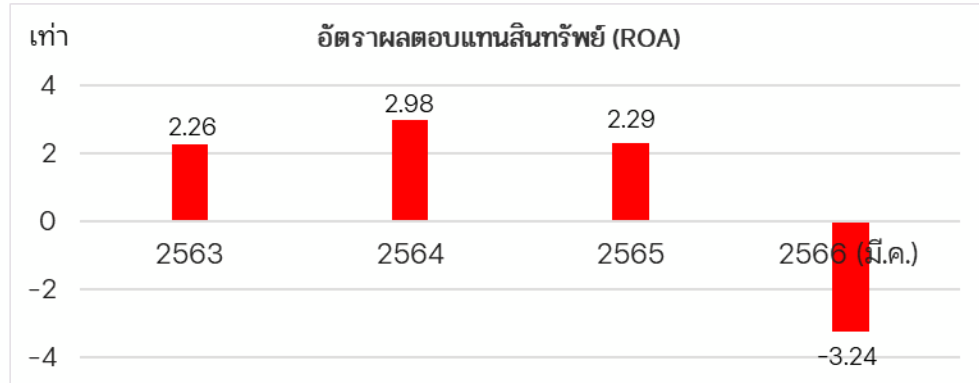
วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง

SO3 ยกระดับผลประกอบการ ต่อยอดสู่ธุรกิจใหม่ มุ่งสู่การเปิดเสรีกิจการไฟฟ้า

การวิเคราะห์

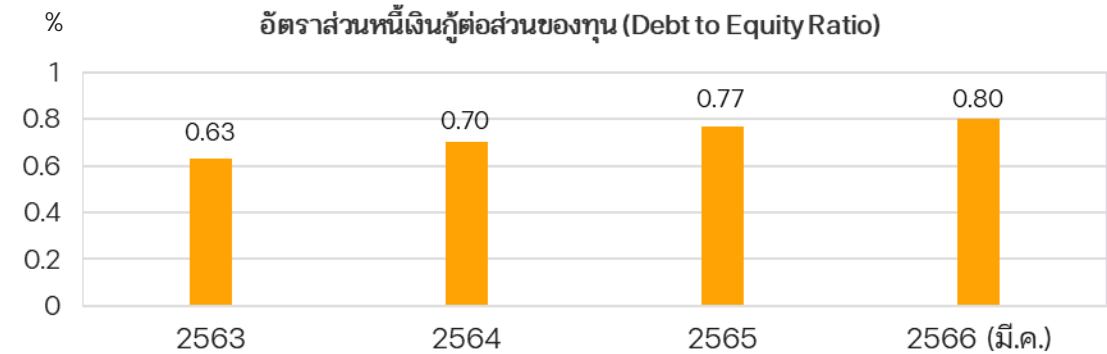
กฟผ. มีรายได้เดือน มี.ค. จำนวน 175,592 ล้านบาท มีรายจ่ายรวมจำนวน 179,866 ล้านบาท ขาดทุนสุทธิ จำนวน 4,274 ล้านบาท

Internal Environment

ข้อมูล : กองวิเคราะห์การเงินและจัดการเงินทุน (กคจ.) สถานะเดือน มี.ค. 2566

ด้านการเงิน

วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง

SO3 ยกระดับผลประกอบการ ต่อยอดสู่ธุรกิจใหม่ มุ่งสู่การเปิดเสรีกิจการไฟฟ้า

การวิเคราะห์

อัตราส่วนทางการเงินของ กฟผ. ในเดือน มี.ค. 2566 นั้น มีอัตราผลตอบแทนสินทรัพย์ (ROA) เท่ากับ -3.24 อัตราส่วนผลตอบแทนจากเงินลงทุน (ROIC) เท่ากับ -4.55 และอัตราส่วนหนี้เงินกู้ต่อส่วนกองทุน (Debt Equity Ratio) เท่ากับ 0.80